

KOULU 3.0

”MAINOSTOIMISTO”

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tampereen yliopisto
Hämeenlinnan normaalikoulu

eNORSSI

KOULU 3.0 – SOSIAALISEN MEDIAN OPETUSKOKEILUJA, OSAHANKE ”MAINOSTOIMISTO”

Osahankkeen kuvaus

Hankkeen kantavana ajatuksena oli tutustua mainosten maailmaan katsomalla mainoksia, kuvaamalla ja käsikirjoittamalla mainoksia sekä myöhemmin toteuttamalla radiomainoksia. Mainosprojekti toteutettiin äidinkielen projektina ja se oli jatkoa kuvataiteen mainosprojektille.

Projekti alkoi keskustelulla mainoksista, tehokeinoista ja iskulauseista. Katselimme projektin alkuvaiheessa [vanhoja mainoksia YouTubesta](#). Tutustuimme myös tuoreempiin MTV3:n ”[Kuukauden parhaat sekunnit](#)” videoihin. Tutustuimme myös [Turku-koulun mainosmateriaaliin](#).

Oppilaat ideoivat alkuvaiheen jälkeen oman mainosideansa itse muodostamissaan 3 - 5 hengen ryhmissä. Jokainen ryhmä kuvasi ja toteutti ideansa videomuodossa, jokaisella ryhmällä oli käytössään oma kamera. Kamera-aikaa oppilaat saivat kaksi tuntia. Kuvausta seuraavana päivänä oppilaat leikkasivat videon MovieMakerilla sekä lisäsivät joukkoon tekstejä, musiikkia ja siirtymiä. Videot julkaistiin avoimessa verkossa opettajan GoogleDocs –tilin tunnuksilla. Valmiit videot esiteltiin ”ensi-illassa” omassa luokassa, eli katsoimme videot dataprojektorilla ja oppilaat antoivat toisilleen vertaispalautteen. Projektin ohjeistus tapahtui luokan omassa [Blogger-blogissa](#).

Projektin toisessa vaiheessa teimme uudet mainokset, tällä kertaa äänimainokset. Oppilaat saivat tehtäväkseen miettiä, mikä muuttuu, kun mainoksista poistetaan kuva. Lopputuloksena oli radiomainokset, jotka äänitettiin minikannettavalla ja Audacityllä.

Osahankkeen lähtökohdat

Hanke toteutettiin 23 oppilaan viidennessä luokassa. Luokka ei ole tietotekniikka (tai muutenkaan) painotteinen, vaan ihan ”tavallinen” luokka. Luokanopettaja on innostunut käyttämään TVT:tä opetuksessa, joten erilaiset tekniset laitteet ja niiden monipuolinen käyttö on luokassa arkipäivää. Opettajalle itselleen käytettävät ohjelmat olivat ennestään tuttuja, oppilaat puolestaan käyttivät MovieMakeria ja videokameraan ensimmäistä kertaa koulutyössä.

Osahankkeen suunnitteluvaihe

Päätin hankkeessa kokeilla mahdollisimman monipuolisesti erilaisia Koulu 3.0-hankkeen laitteita. En siis valinnut tuttua ja turvallista, varmaa tietä, vaan päätin kokeilla hiukan heikoille jälle lähtöä. Suunnittelussa lähdin siitä, että tekniikka ei voi olla ylitsepääsemätön este, vaan korkeintaan hidaste. Suunnittelussa huomioin opetus suunnitelman äidinkielen sisällöt sekä yli ainerajojen menevät aihealueet (mm. mediakasvatus). Suunnittelussa loin lähinnä raamit tulevalle sekä varasin riittävän tuntimäärän, oppilaiden projektityössä on ennakkoon vaikea ennakoida kaikkea tulevaa.

Osahankkeen oppimisen tavoitteet

Osahankkeen tavoitteena oli paitsi tutustuttaa oppilaat mainosten maailmaan, niin myös harjoitella päätöksentekoa, ideointia ja toimimista ryhmässä. Samalla opeteltiin kuvaamiseen

liittyviä perustietoja taitoja, MovieMakerin käyttöä sekä tutustuttiin tekijänoikeuksia koskeviin perussääntöihin. Osa ryhmistä liitti työhönsä taustamusiikkia, jonka tuli olla julkaisuvapaata. Musiikkia etsimme mm. [Jamendosta](#). Radiomainoksien osalta tavoitteena oli lähinnä huomata mainonnan tehokeinojen monipuoliset vaihtoehdot sekä median asettamat rajoitteet.

Osahankkeen aikataulu

Osahankkeen aktiivisen toiminnan vaihe kesti noin 1½ viikkoa. Alussa keskityttiin mainonnan teoriapuoleen ja viikon loppupuolella edettiin oman mainoksen suunnitteluun. Kuvaamiseen varattiin kaksi oppituntia ja videon editointiin samat kaksi oppituntia. Aika riitti hyvin muutamalle ryhmistä, mutta kaksi ryhmää olisi puolestaan toivonut lisää aikaa. Tietokonealuokassa toimimme siis kahden oppitunnin verran ja työskentely tapahtui ryhmissä. Radiomainokset toteutettiin pikavauhtia kahdessa ryhmässä, kahdella jakotunnilla, eli oppilaille radiomainoksen tekoon oli varattuna ainoastaan yksi oppitunti.

Opettajan ”omaa” aikaa kului muutaman tunnin verran videoiden konvertoinnissa, laitteiden valmisteluissa ja lataamisissa jne.

Osahankkeen tekniset vaatimukset

Ohjelmien osalta kaikki tarvittava oli toteutettavissa ilmaisohjelmilla; [MovieMaker](#), [Koyoten Free Video Converter](#) sekä [Audacity](#) ovat ilmaisia, vapaasti verkosta ladattavia ohjelmia, kynnyks lähteä kokeilemaan on tältä osin alhainen. Vähimmillään projektiin vaaditaan ainoastaan videokamera sekä tietokone, joka pystyy lukemaan kameran tuottamaa videoformaattia. Teoriassa tämä onnistuu jopa kännykkäkameralla, mutta tavallinen perusvideokamera (tai mielellään kuitenkin muutama kamera) suoriutuvat tehtävästä ongelmitta.

Oma tausta tietotekniikan suhteen on sellainen, etten tarvinnut projektissa mikrotukihenkilön tai kollegoiden tukea. Jos videomaailma on opettajalle ennestään vieras, kannattaa kyllä kokeilla ohjelmien ja kameran yhteistoiminta ennakkoon tai kysyä mikrotuen apua kriittisiin vaiheisiin.

Osahanke ja opetusharjoittelu/harjoittelijat

Osahanke ei suoraan liittynyt opetusharjoitteluun, mutta kaikki projektin tuotokset ovat katsottavissa ja kuunneltavissa avoimessa verkossa, joten hyödynnettävyys muuallakin on taattu.

Osahankkeen sovellettavuus muulle

Osahanke on mielestäni kohtuullisen hyvin siirrettävissä eri tilanteisiin, sisältöihin sekä oppilasjoukolla. Videon aihepiiri voisi olla yhtä hyvin jokin muukin ja sama toimintatapa toimii varmasti ainakin neljäsluokkalaisista eteenpäin, ylärajaa iälle ei tällaisessa toiminnassa luonnollisesti olekaan.

Mikä onnistui, mikä ei?

Mainosprojektissa oli tarkoituksena samalla kokeilla erilaisia kameroita, pyrkimyksenä selvittää, mikä toimii videoprojektissa ja mikä ei. Yhteenvetona sanottakoon, että kaikilla vaihtoehdoilla (DV-nauhakamera, SD-kortille tallentava HD-videokamera & HD digipokkari) homma onnistuu. Millä kuvio sitten onnistuu parhaiten ja helpoiten? No, sanoisin että hiukan yllättäen vanhalla DV-kameralla jossa on FireWire-liitäntä! Uudet laitteet toimivat kyllä, mutta vaativat opettajalta hiukan enemmän. HD-kuva ei koulun videoprojekteissa ole yleensä keskeistä, itseasiassa on parempi käsitellä video kevyempänä vaikkapa koossa 640x480 tai 720x576, kaikki sujuu

nopeammin ja tulos on useimmiten riittävä. Toinen haaste on formaatit - itsekin jouduin hiukan konvertoimaan videoita formaatista toiseen, mutta onneksi paletti oli ennestään selvillä ja aiheeseen liittyviä ohjeita löydät [Koulu 3.0 bloggauksista](#). Kolmas haaste HD-kameralla ja pokkarilla oli useat leikkeet, eli yhden videotiedoston sijaan kamera tekee monta leikettä. Toki tässä on hyvätkin puolensa, mutta oppilaiden kanssa toimiessa vaikkapa kolmenkymmenen eri leikkeen kanssa toimiminen on haaste.

Erialaisten kameroiden käytön tuloksena oli siis myös kolmea eri formaattia... MPEG-2, QuickTime ja peruskameroilla MovieMakerin kautta WMV. No, parin tunnin värkkäilyn jälkeen matskut olivat kone(i)lla ja mpegit ja quicktimet konvertoitu WMV:ksi [Koyoten](#) avulla. Tämä meni open työnä, oppilaille tätä ei kannattane jättääkkään.

Radiomainosten osalta sanottakoon, että pikavauhdilla tehtyjen mainosten ongelmaksi muodostui äänityksen taso. Minikannettavan mikrofoni ja kerralla nauhoittaminen toimii auttavasti, mutta parempi lopputulos saataisiin irrallisella mikrofonilla sekä riittävällä ajan varaamisella editoimiseen Audacityllä. Nyt mainokset ”purkitettiin” kerralla ja leikattiin vain turhat kohinat alusta ja lopusta pois. Ulkoisen mikrofonin käyttö vähentäisi turhaa kohinaa (noise) huomattavasti.

Kehitysideat jatkoa varten

Projekti onnistui kohtuullisen hyvin. Jos tekisin saman uudelleen, varaisin hieman enemmän aikaa MovieMakerin käytön opetteluun. Nyt leikkaus tapahtui vauhdilla ja osa ohjelman mahdollisuuksista jäi huomioimatta. No, toisaalta tuli huomattua, että viidesluokkalainen pystyy omaksumaan ohjelman käytön alle puolessa tunnissa! Jatkossa myös varaan ulkoisen mikrofonin Audacity-nauhoituksiin.

Linkit

- video 1) [MVS6000](#)
- video 2) [Parkour-Crocsit](#)
- video 3) [Koiran puruluu](#)
- video 4) [Super-Reinot](#)
- video 5) [Lapinmatka](#)
- video 6) [Tutti Frutti Jugurt Splash](#)

Oppilaiden radiomainokset:

<https://docs.google.com/leaf?id=0B0GI6VOYOYvtZTU1ZjYzY2UtZTQ1Yi00MTQ5LTg0MzktMzM3ZDM5NDAYMzNI&hl=en>

Koulu 3.0 hankeblogi: <http://koulu30.blogspot.com/>

Käyttämämme musiikkipalvelu: <http://www.jamendo.com>

Turkukoulun materiaalit: <http://www.tkukoulu.fi/~saijam/Mainosprojekti.pps>

Yhteystiedot

Mikko Horila, Hämeenlinnan normaalikoulu

puhelin: 050 5452424, sähköposti: mikko.horila@uta.fi